

Downloaded via the EU tax law app / web

Esialgne tõlge

EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

7. aprill 2022(*)

Eelotsusetaotlus – Maksustamine – ELTL artiklid 63 ja 65 – Kapitali vaba liikumine – Piirangud – Juriidiliste isikute tulumaks – Investeeringufondide maksuvabastus – Maksuvabastuse tingimused – Tingimus, et tegemist peab olema lepingulise fondiga

Kohtuasjas C-342/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Helsingin hallinto-oikeuse (Helsingi halduskohus, Soome) 9. juuli 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 23. juulil 2020, menetluses, mille algatas

A SCPI,

menetluses osales:

Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö,

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: esimese koja president A. Arabadjiev teise koja presidendi ülesannetes, kohtunikud I. Ziemele (ettekandja), T. von Danwitz, P. G. Xuereb ja A. Kumin,

kohtujurist: H. Saugmandsgaard Øe,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Soome valitsus, esindajad: H. Leppo, A. Laine ja S. Hartikainen, hiljem H. Leppo ja A. Laine,
- Euroopa Komisjon, esindajad: W. Roels ja I. Koskinen, hiljem W. Roels,

olles 6. oktoobri 2021. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELTL artiklite 49, 63 ja 65 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud menetluses, mille Prantsuse õiguse alusel asutatud äriühing A SCPI algatas seoses Verohallinto (maksuhaldur, Soome) 13. juuni 2019. aasta siduva eelotsusega, mis käsitleb A poolt Soomes 2019. ja 2020. maksustamisaastal Soomes asuvatelt kinnisasjadelt saadud üüritulu ning Soomes asuvate kinnisasjade müügist ja selles liikmesriigis kinnisvara omavate äriühingute osakute võõrandamisest saadud kasumi maksustamist (edaspidi „13. juuni

2019. aasta otsus“).

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT 2009, L 302, lk 32) artikli 1 lõigetes 1–3 on sätestatud:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjatele (eurofondid), kes on asutatud liikmesriikide territooriumil.

2. Võttes arvesse artiklit 3, on eurofond käesoleva direktiivi tähenduses ettevõtja:

a) kelle ainus eesmärk on avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine artikli 50 lõikes 1 osutatud vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ja/või muudesse likviidsetesse finantsvaradesse ning mis tegutsevad riski hajutamise põhimõttel, ja

b) kelle osakud ostetakse või võetakse tagasi osakuomanike nõudmisel otse või kaudselt nende ettevõtjate varast. Meetmeid, mida eurofond võtab kindlustamiseks, et tema osakute börsiväärtus ei erineks oluliselt nende puhasväärtusest, vaadeldakse võrdväärse sellise tagasiostmise või tagasivõtmisega.

Liikmesriigid võivad lubada, et eurofond koosneb mitmest investeerimisüksusest.

3. Lõikes 2 osutatud ettevõtjat võib õigusaktides sätestatud korras asutada lepingulise fondina (fondivalitseja juhitud lepingulised fondid), usaldusfondina (*unit trust*) või põhikirja omava äriühinguna (äriühinguna asutatud fondid).

[...].“

4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivi 2011/61/EL alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate kohta, millega muudetakse direktiive 2003/41/EÜ ja 2009/65/EÜ ning määruseid (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 1095/2010 (ELT 2011, L 174, lk 1), artikli 2 lõigetes 1 ja 2 on sätestatud:

„1. Kui käesoleva artikli lõikest 3 ja artiklist 3 ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat direktiivi järgmiste üksuste suhtes:

a) ELi AIFide [(alternatiivsete investeerimisfondide)] valitsejad, kes valitsevad ühte või mitut AIFi, olenemata sellest, kas tegemist on ELi või kolmanda riigi AIFidega;

b) kolmandate riikide AIFide valitsejad, kes valitsevad ühte või mitut ELi AIFi, ning

c) kolmandate riikide AIFide valitsejad, kes turustavad liidus ühte või mitut AIFi, olenemata sellest, kas tegemist on ELi või kolmanda riigi AIFidega.

2. Lõike 1 kohaldamisel ei ole oluline:

a) kas AIF on avatud või kinnine fond;

- b) kas AIF on asutatud vastavalt õigusaktidele lepingulise-, usaldusfondi- või põhikirja omava äriühinguna või on tal mingi muu õiguslik vorm;
- c) milline on AIFi valitseja õiguslik struktuur.“

5 Kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 1 punkti a kohaselt:

„[...] kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „alternatiivne investeerimisfond (AIF)“ – investeerimisfond, sealhulgas selle investeerimisüksus, mis:

- i) kaasab mitmete investorite kapitali, et investeerida see vastavalt kindlaks määratud investeerimispoliitikale kõnealuste investorite kasuks, ning
- ii) ei vaja tegevusluba direktiivi 2009/65/EÜ artikli 5 alusel“.

Soome õigus

6 Vastavalt 30. detsembri 1992. aasta tulumaksuseaduse (Tuloverolaki (1535/1992)), mida on muudetud 12. aprilli 2019. aasta seadusega 528/2019 (edaspidi „tulumaksuseadus“), § 3 punktile 4 tähistab mõiste „üksus“ muu hulgas osaühingut, investeerimisfondi ja eriotstarbelist investeerimisfondi.

7 Tulumaksuseaduse § 9 esimese lõigu punkti 2 kohaselt peavad Soomes saadud tulult tulumaksu maksuma füüsilised isikud, kellel puudub maksustamisaastal Soomes elukoht, ning välisriigi üksused.

8 Selle seaduse §-s 10 on ette nähtud:

„Soomes saadud tulu hõlmab:

1) tulu, mis on saadud Soomes asuvatest kinnisasjadest või eluruumidest, mille valdus on isikul tulenevalt Soome korteriosaühingu või muu osaühingu osakute omamisest või Soome elamuühistu või muu ühistu liikmesusest;

[...]

6) dividende, ühistu ülejääki ja muu dividendidega võrreldavat tulu, mis on saadud Soome aktsiaseltsilt, ühistult või muult ühisuselt, ning osalust Soome kontserni kasumis;

[...]

10) kasum, mis on saadud Soomes paikneva kinnisasja võõrandamisest või Soome korteriosaühingu, muu osaühingu või ühisuse osakute või osaluse võõrandamisest, tingimusel et sellise ühingu või ühisuse kogu varast rohkem kui 50% moodustavad üks või mitu Soomes paiknevat kinnisasja.“

9 Kõnealuse seaduse § 20a, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2020, esimeses, teises, neljandas ja seitsmendas lõigus on sätestatud:

„Tulumaksust on vabastatud investeerimisfondid vastavalt investeerimisfondide seaduse (213/2019) (Sijoitusrahastolaki (213/2019)) 1. peatüki § 2 esimese lõigu punktile 2 ja nendega võrreldavad välisriigi avatud lepingulised investeerimisfondid, mille osakud kuuluvad vähemalt 30

isikule.

Esimese lõigu sätted, mis käsitlevad investeerimisfondide maksuvabastust, on kohaldatavad ka alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate seaduse (162/2014) (Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014)) 2. peatüki § 1 teise lõigu tähenduses eriotstarbelistele investeerimisfondidele ja nendega võrreldavatele välisriigi lepingulistele eriotstarbelistele investeerimisfondidele, kui tegemist on avatud fondiga, mille osakud kuuluvad vähemalt 30 isikule.

[...]

Alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate seaduse 2. peatüki § 1 teise lõigu tähenduses eriotstarbelistele investeerimisfondidele ja nendega võrreldavatele välisriigi lepingulistele eriotstarbelistele investeerimisfondidele, kes viidatud seaduse 16a. peatüki §-s 4 nimetatud viisil investeerivad oma kapitali peamiselt kinnisvarasse või kinnisvaraga seotud väärtpaberitesse, on maksuvabastus kohaldatav tingimusel, et selline fond jaotab oma osakuomanike vahel igal aastal vähemalt kolm neljandikku majandusaasta kasumist, võtmata arvesse osakute väärtuse realiseerimata kasvu.

[...]

Kui investeerimisfond või eriotstarbeline investeerimisfond koosneb kahest või enamast investeerimisüksusest, kohaldatakse nende suhtes investeerimisfonde või eriotstarbelisi investeerimisfonde käsitlevaid sätteid.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

10 A on Prantsuse õiguse alusel asutatud *société civile de placement immobilier à capital variable* (äriühinguna asutatud muutuvkapitaliga kinnisvarafond), mis investeerib euroalal asuvasse kinnisasjadesse, mida antakse üürile ettevõtetele. Direktiivi 2011/61 artikli 4 lõike 1 punkti a tähenduses alternatiivse investeerimisfondina allub A Autorité des marchés financiers (finantsturgude järelevalve asutus, Prantsusmaa) järelevalvele.

11 A Asset Management SAS, mis on Prantsuse õiguse alusel asutatud *société par actions simplifiée* (lihtsustatud aktsiaselts), on A haldusühing ja võtab vastu kõik A-d puudutavad otsused. Mõlema ühingu registrijärgne asukoht on Prantsusmaal ja neil puudub Soomes tegevuskoht.

12 Investorid, kes on märkinud A osakuid, saavad osakutulu vastavalt aasta tulubaasile, mis moodustub A saadud üüri puhastulust ja muust rahalisest puhastulust. Kasumi jaotamise otsustab selle ühingu üldkoosolek.

13 Prantsusmaal on A maksustamise seisukohalt läbipaistev üksus, kes ei ole tulumaksuga maksustatud. Tulumaksu peavad A osakute tootluselt ja nende osakute müügi või tagasivõtmise korral tasuma investorid.

14 A kavatses 2019. aasta juunis allkirjastada lepingu kahe Soomes asutatud vastastikuse kinnisvaraühingu osakute ostmiseks; need ühingud omasid selles liikmesriigis ärikinnistuid, mida A kavatses anda üürile vähemalt viie aasta jooksul. Samuti kaalus A Soomes muude sama laadi kinnisvarainvesteeringute tegemist või vahetult kinnisvara omandamist.

15 Selgitamaks välja, kas nendest investeeringutest saadud tulu ja kasum on Soomes maksustatavad, esitas A maksuhaldurile taotluse siduva eelotsuse saamiseks 2019. ja 2020. maksustamisaasta kohta.

16 Maksuhaldur võttis oma 13. juuni 2019. aasta otsuses seisukoha, et 2019.

maksustamisaastal kehtinud maksusätete alusel saab A peamisi tunnuseid arvestades tema olukorda pidada võrreldavaks tulumaksuseaduse § 3 punktis 4 nimetatud investeerimisfondi omaga. See ametiasutus leidis, et järelkult on tulumaksust vabastatud A poolt Soomes asuvate kinnisasjade üürileandmisest saadav tulu ning selles liikmesriigis asuvate kinnisasjade müügist ning samas asuva kinnisvara omanikuks olevate osaühingute osakute võõrandamisest saadud kasum.

17 Seevastu 2020. maksustamisaasta kohta otsustas maksuhaldur, et alates 1. jaanuarist 2020 kohaldatavate tulumaksuseaduse muudatuste alusel ei saa A-d kui muutuvkapitaliga äriühingut võrdsustada tulumaksuseaduse §-s 20a ette nähtud lepingulise investeerimisfondiga, vaid ta tuleb võrdsustada Soome õiguses ette nähtud osaühinguga.

18 Sellest tulenevalt asus see ametiasutus seisukohale, et 2020. maksustamisaastal kuulub tulumaksuseaduse § 10 punktide 1, 6 ja 10 ning § 20a esimese lõigu alusel Soomes maksustamisele A poolt selles liikmesriigis asuvate kinnisasjade üürileandmisest saadav tulu ning selles liikmesriigis asuvate kinnisasjade müügist ning samas asuva kinnisvara omanikuks olevate osaühingute osakute võõrandamisest saadud kasum.

19 A esitas eelotsusetaotluse esitanud Helsingin hallinto-oikeusele (Helsingi halduskohus, Soome) kaebuse selle 13. juuni 2019. aasta otsuse peale osas, milles keelduti Soome päritolu kinnisvaratulu maksuvabastusest 2020. maksustamisaasta puhul. Selles kaebuses väidab A, et tulumaksuseaduse § 20a on vastuolus liidu õigusega, ja on seisukohal, et kuigi ta on põhikirja omava äriühinguna asutatud fond, mis on ette nähtud investeerimisfonde käsitlevates Prantsuse õigusnormides, on tema funktsionaalsed tunnused võrreldavad tulumaksust vabastatud Soome investeerimisfondi tunnustega.

20 Veronsaajien oikeudenvalvontayksikkö (maksutulu saajate õiguste kaitse eest vastutav üksus, Soome) on seisukohal, et kuna liidu tasandil ei ole ühtlustatud ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjate võimalikke õiguslikke vorme ja nende ettevõtjate tulu maksustamise eeskirju, võivad ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjate maksustamist reguleerivad riigisisese meetmed ning selliste ettevõtjate õiguslik vorm, tegutsemisviisid ja tegevusalad liikmesriigiti erineda. A ei vasta tulumaksuseaduse § 20a neljandas lõigus sätestatud tulumaksuvabastuse tingimustele, mille kohaselt on selline maksuvabastus ette nähtud ainult lepingulistele fondidele.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et 13. juuni 2019. aasta otsusest nähtub, et 1. jaanuaril 2020 tulumaksuseaduse § 20a jõustumise tõttu ei saa A-d enam käsitada Soome investeerimisfondina, kes on tulumaksust vabastatud, vaid sellest kuupäevast alates on ta maksukohustuslane seoses Soomes saadud kinnisvaratuluga.

22 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et tulumaksuseaduse § 20a eelnõu seletuskirjast nähtub, et liikmesriigi seadusandja eesmärk oli muu hulgas täpselt kindlaks määrata, millistel juhtudel tuleb välisriigi fond võrdsustada Soome tulumaksuvaba investeerimisfondiga või eriotstarbelise investeerimisfondiga, et parandada maksustamise prognoositavust, suurendada õiguskindlust ja vähendada halduskoormust.

23 Samuti soovis liikmesriigi seadusandja tagada moonutamata konkurentsi, käsitledes Soome ja välisriigi fonde võrdsetel alustel. Investeerimisfondi mõiste määratluse puudumise tõttu on riigisiseste maksusätete üldine laad minevikus hõlbustanud välisriigi fondide võrdsustamist Soome investeerimisfondidega, samas kui viimaseid ei ole välisriikides tingimata koheldud samamoodi või on nende suhtes kohaldatud isegi rangemat õiguslikku regulatsiooni.

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei olnud seadusandja poolt vastu võetud muudatuste eesmärk seada kahtluse alla reeglit, mille kohaselt sõltub maksustamine Soomes

investeeringisvahendi õiguslikust vormist, vaid sooviti täpsustada maksualaseid õigusakte seoses lepinguliste fondide olukorraga, olenemata sellest, kas tegemist on residendist või mitteresidendist fondiga, laiendamata samas maksuvabastuse kohaldatavust muus õiguslikus vormis ettevõtjatele, kes on asutatud ühiseks investeeringiseks. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib lisaks, et investeeringifonde käsitlevate Soome õigusnormide kohaselt saab investeeringifondi asutada ainult lepingulise fondina.

25 Seega leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et ta peab vastama küsimusele, kas A tuleb 2020. maksustamisaastal võrdsustada Soome investeeringifondiga, mille Soomes saadud tulu on maksuvaba, või peab ta selles liikmesriigis maksuma saadud üüritulult ja kinnisvaratehingute kasumilt kinnipeetavat tulumaksu.

26 Eelkõige soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus saada vastust küsimusele, kas ELTL artiklitega 49, 63 ja 65 on vastuolus tulumaksuseaduse § 20a, mille kohaselt on ainult välisriigi avatud lepingulised investeeringifondid võrdsustatud Soome investeeringifondidega, mis on tulumaksust vabastatud, mistõttu näiteks äriühingu vormis asutatud investeeringifonde, mida on ka A, ei saa pärast tulumaksuseaduse § 20a jõustumist võrdsustada maksust vabastatud Soome investeeringifondidega.

27 Neil asjaoludel otsustas Helsingin hallinto-oikeus (Helsingi halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas ELTL artikleid 49, 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisese õigusnormid, mille kohaselt saab tulumaksust vabastatud Soome investeeringifondidega võrdsustada vaid välisriigi avatud lepingulisi investeeringifonde, mille tõttu välisriigi investeeringifondid, mis ei ole oma õiguslikult vormilt lepingulised fondid, on kohustatud maksuma Soomes kinnipeetavat maksu, olgugi et nende investeeringifondide ja Soome investeeringifondide olukorra vahel ei ole muid märkimisväärseid objektiivseid erinevusi?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

Sissejuhatavad märkused

28 Kõigepealt on oluline märkida, et põhikohtuasja vaidlus puudutab küsimust, kas põhikohtuasja hageja suhtes, kes on alternatiivne investeeringifond direktiivi 2011/61 tähenduses ja kes on asutatud Prantsusmaal sellise äriühingu vormis, kes ei ole kohustatud maksuma tulumaksu ja kelle suhtes kohaldatakse selles liikmesriigis läbipaistvat maksustamist, saab Soomes kohaldada tulumaksuvabastust selles liikmesriigis saadud üüritulu ning kinnisasjade ja kinnisvaraosaühingute osakute müügist saadud kasumi osas.

29 Nagu nähtub 13. juuni 2019. aasta otsusest, muutus tulu, mis oli 2019. maksustamisaastal maksuvaba, tulumaksuseaduse § 20a jõustumise tõttu 2020. maksustamisaastal maksustatavaks ja seda eelkõige põhjusel, et põhikohtuasja hageja ei ole asutatud lepingulise fondina, vaid põhikirja omava äriühinguna.

30 Järgmiseks tuleb täpsustada, et Soome valitsuse selgituste kohaselt on ühelt poolt investeeringifondide seaduse (213/2019) tähenduses investeeringifondi mõistega hõlmatud ainult vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringiseks asutatud ettevõtja direktiivi 2009/65 tähenduses. Alternatiivsete investeeringifondide valitsejate seaduse (162/2014) tähenduses eriotstarbeline investeeringifond on üks direktiivis 2011/61 ette nähtud alternatiivse investeeringifondi õiguslik vorm ja tegemist on ikkagi ainult lepingulise fondiga. Teiselt poolt tuleb tõdeda, et direktiivi 2011/61 tähenduses alternatiivse investeeringifondi võib Soomes asutada ka põhikirja omava äriühinguna ja see fond saab teha kinnisvarainvesteeringuid, omamata siiski

õigust tulumaksuseaduse §-s 20a sätestatud maksuvabastusele.

31 Lõpuks olgu öeldud, et vastavalt tulumaksuseaduse § 20a neljandale lõigule on tulumaksust vabastatud alternatiivsete investeerimisfondide valitsejate seaduse (162/2014) tähenduses eriotstarbeline investeerimisfond või lepingulises vormis asutatud välisriigi eriotstarbeline investeerimisfond, mis on võrreldav fondiga, mis investeerib oma vara peamiselt kinnisvarasse või kinnisvaraga seotud väärtpaberitesse, tingimusel et see fond jaotab oma osakuomanike vahel igal aastal vähemalt kolm neljandikku majandusaasta kasumist, võtmata arvesse osakute väärtuse realiseerimata kasvu.

32 Võtmata seisukohta küsimuses, kas A vastab iga-aastase kasumi minimaalse jaotamise tingimusele, tõdeb eelotsusetaotluse esitanud kohus, et selle äriühingu olukord on võrreldav residendist investeerimisfondi omaga, kui jätta arvestamata asjaolu, et tegemist on põhikirja omava äriühinguga. Eelotsuse küsimus puudutab üksnes seda viimast asjaolu.

33 Seega tuleb lähtuda sellest, et sisuliselt küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas ELTL artikleid 49, 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mille kohaselt on maksuvaba ainult lepinguliste investeerimisfondide saadud üüritulu ja kinnisasjade või kinnisvara omavate osaühingute osakute võõrandamisest saadud kasum ning mis välistavad sellise maksuvabastuse kohaldatavuse põhikirja omava äriühinguna asutatud mitteresidendist alternatiivse investeerimisfondi puhul, isegi kui sellise fondi, mille suhtes tema asutamisliikmesriigis kohaldatakse läbipaistvat maksustamist, tulu ei ole viimati nimetatud liikmesriigis maksustatav.

Kohaldatav liikumisvabadus

34 Kuna eelotsuse küsimuses on ühtaegu viidatud EL toimimise lepingus nii asutamisvabadust kui ka kapitali vaba liikumist käsitlevatele sätetele, on oluline kindlaks teha, milline vabadus on põhikohtuasjas kohaldatav (6. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SEGRO ja Horváth, C?52/16 ja C?113/16, EU:C:2018:157, punkt 52 ning seal viidatud kohtupraktika).

35 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb sellega seoses, et tegemaks kindlaks, kas riigisisised õigusnormid on hõlmatud ühe või teise EL toimimise lepinguga tagatud põhivabadusega, tuleb arvesse võtta asjaomaste õigusnormide reguleerimisest (16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 28 ning seal viidatud kohtupraktika).

36 Kui nende õigusnormide reguleerimisese ei võimalda kindlaks teha, kas need kuuluvad valdavalt ELTL artikli 49 või ELTL artikli 63 kohaldamisalasse, võtab Euroopa Kohus arvesse kohtuasja faktilisi asjaolusid, et teha kindlaks, kas põhikohtuasjas käsitletav olukord kuulub ühe või teise nimetatud sätte kohaldamisalasse (11. juuni 2020. aasta kohtuotsus KOB, C?206/19, EU:C:2020:463, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

37 Lisaks sellele tuleb märkida, et kui riigisisene meede on seotud nii asutamisvabaduse kui ka kapitali vaba liikumisega, analüüsib Euroopa Kohus kõnealust meedet põhimõtteliselt üksnes seoses ühega neist kahest vabadusest, kui on ilmne, et põhikohtuasja asjaoludel on üks neist vabadustest teise suhtes täiesti teisejärguline ja esimest on võimalik käsitleda koos teisega (vt analoogia alusel 30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Société Générale, C?565/18, EU:C:2020:318, punkt 19 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Käesoleval juhul on põhikohtuasjas käsitletavat riigisiseseid õigusnormid seotud maksuvabastusega lepingulistele investeerimisfondidele, mis investeerivad peamiselt kinnisvarasse või kinnisvaraga seotud väärtpaperitesse.

39 Esimesena tuleb märkida, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võivad kinnisvarainvesteeringute puhul riigisiseseid meetmed, mis on kohaldatavad tehingutele, mida mitteresidendid kasutavad selliste investeeringute tegemiseks liikmesriigi territooriumil, kuuluda nii ELTL artikli 49, mis käsitleb asutamisevabadust, kui ka ELTL artikli 63, mis käsitleb kapitali vaba liikumist, kohaldamisalasse (16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 29).

40 Ühelt poolt nähtub nimelt nõukogu 24. juuni 1988. aasta direktiivi 88/361/EMÜ asutamislepingu artikli 67 rakendamise kohta (EÜT 1988, L 178, lk 5; ELT eriväljaanne 10/01, lk 10) I lisas esitatud kapitali liikumise nomenklatuurist, mis on kapitali liikumise mõiste defineerimisel endiselt kasutatav juhisenähtena, et kapitali liikumisega on hõlmatud mitteresidentide tehingud, millega nad teevad liikmesriigi territooriumil investeeringuid kinnisvarasse (6. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SEGRO ja Horváth, C?52/16 ja C?113/16, EU:C:2018:157, punkt 56 ning seal viidatud kohtupraktika).

41 Teiselt poolt tekib teise liikmesriigi territooriumil kinnisasjade omandamise, kasutamise ja võõrandamise õiguse – mis on asutamisevabaduse vajalik täiend – kasutamisel kapitali liikumine (16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, EU:C:2021:1015, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

42 Samas on asutamisevabadust puudutavate sätete kohaldamiseks üldjuhul vaja, et vastuvõtvast liikmesriigis oleks tagatud alaline kohalolek, ning kinnisvara omandamise ja valdamise puhul peab olema tagatud, et selle haldamisega tegeldakse aktiivselt (14. septembri 2006. aasta kohtuotsus Centro di Musicologia Walter Stauffer, C?386/04, EU:C:2006:568, punkt 19).

43 Käesoleval juhul nähtub aga eelotsusetaotlusest, et A-I ei ole Soomes äriruume ega muud tegevuskohta, kust ta saaks kas või osaliselt juhtida oma kinnisvarainvesteeringuid Soomes või võtta vastu neid puudutavaid otsuseid.

44 Teisena tuleb märkida, et kapitaliühingutes osaluse omandamise küsimuses tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et ka selliste äriühingute poolt makstavate dividendide maksustamine võib samuti kuuluda ühtaegu nii ELTL artikli 63 kui ka ELTL artikli 49 kohaldamisalasse (vt selle kohta 20. septembri 2018. aasta kohtuotsus EV, C?685/16, EU:C:2018:743, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Sellega seoses nähtub varasemast kohtupraktikast, et riigisiseseid õigusnormid, mis on mõeldud kohaldamiseks üksnes sellise osaluse suhtes, mis võimaldab teataval moel mõjutada äriühingu otsuste tegemist ja tegevuse kindlaksmääramist, kuuluvad asutamisevabadust käsitleva ELTL artikli 49 kohaldamisalasse. Seevastu tuleb riigisiseseid õigusnorme, mida kohaldatakse osaluse suhtes, mis on omandatud üksnes rahaliste vahendite paigutamise kaalutlusel ning kavatsuseta mõjutada ettevõtja juhtimist ja kontrolli, analüüsida üksnes kapitali vabast liikumisest lähtuvalt (13. märtsi 2014. aasta kohtuotsus Bouanich, C?686/12, EU:C:2014:138, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 38 on märgitud, puudutavad põhikohtuasjas käsitletavat õigusnormid ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjate tehtud kinnisvarainvesteeringutest saadava tulu maksustamist.

47 Ilma et nende kohaldamisalast oleks välistatud asutamisevabadusega hõlmatud tegevus, käsitlevad need õigusnormid investeeringuid, mis on tehtud rahaliste vahendite paigutamiseks, kavatsuseta mõjutada ettevõtte juhtimist ja kontrolli. Seetõttu mõjutavad need õigusnormid tõenäoliselt peamiselt kapitali vaba liikumist. Sellistest õigusnormidest tuleneda võivad asutamisevabaduse piirangud on kapitali vaba liikumise piirangu möödapääsmatu tagajärg, mistõttu ei ole põhjendatud nende õigusnormide eraldi analüüsimine ELTL artiklist 49 lähtuvalt (vt selle kohta 16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 33 ning seal viidatud kohtupraktika).

48 Eespool esitatut arvestades tuleb põhikohtuasjas käsitletavat riigisisest meetet analüüsida üksnes ELTL artiklitest 63 ja 65 lähtuvalt.

Kapitali vaba liikumise piirangu esinemine

49 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kuuluvad ELTL artikli 63 lõikes 1 kapitali liikumise piirangutena keelatud meetmete hulka meetmed, mis võivad takistada mitteresidentidel teha investeeringuid liikmesriigis või takistada selle liikmesriigi residentidel teha investeeringuid teistes liikmesriikides (30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Société Générale, C?565/18, EU:C:2020:318, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).

50 Eelkõige võib asjaolu, et liikmesriik kohtleb ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidentidest ettevõtja saadud tulu vähem soodsalt kui ühiseks investeerimiseks asutatud residentidest ettevõtja saadud tulu, pärssida muus kui selles liikmesriigis asutatud ettevõtjate valmidust teha investeeringuid selles liikmesriigis ja kujutab endast seega kapitali vaba liikumise piirangut, mis on ELTL artikliga 63 põhimõtteliselt keelatud (vt selle kohta 13. novembri 2019. aasta kohtuotsus College Pension Plan of British Columbia, C?641/17, EU:C:2019:960, punkt 49 ja seal viidatud kohtupraktika).

51 Selline vähem soodne kohtlemine seisneb selles, et ühiseks investeerimiseks asutatud residentidest ettevõtja saadud tulu on maksuvaba, samas kui ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidentidest ettevõtja saadud tulu on maksustatud lõpliku kinnipeetava maksuga (vt selle kohta 13. novembri 2019. aasta kohtuotsus College Pension Plan of British Columbia, C?641/17, EU:C:2019:960, punkt 50).

52 Käesoleval juhul on kõnealuste riigisiseste õigusnormidega erinev kohtlemine ette nähtud mitte selle liikmesriigi alusel, kus on ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtja asukoht, vaid selle ettevõtja õigusliku vormi alusel. Nimelt saab nende õigusnormidega ette nähtud tingimustel maksuvabastust kasutada ainult ühiseks investeerimiseks lepingulise fondina asutatud ettevõtja.

53 Tulumaksuseaduse § 20a neljanda lõigu sõnastuse kohaselt kehtib lepingulise fondina asutamise tingimus ilmselgelt ainult v liseriigi fondide puhul. Eelotsusetaotluse esitanud kohus ja Soome valitsus rõhutavad, et Soome õiguse kohaselt saab investeerimisfonde ja eriotstarbelisi investeerimisfonde siiski asutada ainult lepinguliste fondidena, mistõttu selles sättes ette nähtud maksuvabastus on mõeldud ainult ühiseks investeerimiseks lepingulise fondina asutatud ettevõtjatele, sõltumata nende asukohariigist.

54 Sellega seoses on oluline märkida, et riigisisised õigusnormid, mida kohaldatakse vahet tegemata nii residentidest kui ka mitteresidentidest ettevõtjate suhtes, võivad endast kujutada kapitali vaba liikumise piirangut. Euroopa Kohtu praktikast tuleneb nimelt, et isegi objektiivsetel kriteeriumidel põhineva vahetegemise tagajärg võib olla piiriuleste olukordade tegelikult vähem soodne kohtlemine (vt 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Köln-Aktienfonds Deka, C?156/17,

EU:C:2020:51, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus USB Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 39).

55 Nii on see eeskätt juhul, kui vahet tegemata nii residendist kui ka mitteresidendist ettevõtjate suhtes kohaldatavatest riigisisestest õigusnormidest tuleneb maksusoodustus üksnes juhuks, kui ettevõtja vastab tingimustele või täidab kohustusi, mis on oma olemuselt või faktiliselt omased riigisisesele turule, mistõttu neile tingimustele vastata või neid kohustusi täita saavad üksnes riigisisesel turul tegutsevad ettevõtjad ning võrreldavate tunnustega mitteresidendist ettevõtjad üldjuhul ei kvalifitseeru (30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Köln-Aktienfonds Deka, C?156/17, EU:C:2020:51, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus USB Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 40).

56 Nagu on tõdetud käesoleva kohtuotsuse punktis 53, saab investeerimisfonde ja eriotstarbelisi investeerimisfonde Soomes asutada ainult lepinguliste fondidena.

57 On tõsi, et kuna liidu õigus ei ole selles valdkonnas ühtlustatud, võivad liikmesriigid vabalt määrata, millises õiguslikus vormis fonde saab nende territooriumil asutada.

58 Samuti võivad liikmesriigid investeerimisfondide kasutamise edendamiseks vabalt ette näha maksustamise erikorra, mida kohaldatakse selliste fondide ning nende saadud dividendide ja muu tulu suhtes, samuti kindlaks määrata materiaal-õiguslikud ja vormilised tingimused, mis peavad olema täidetud, et selline kord oleks kohaldatav (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Köln-Aktienfonds Deka, C?156/17, EU:C:2020:51, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).

59 Lisaks tuleb tõdeda, et kapitali vaba liikumist ei saa käsitada nii, et liikmesriik on kohustatud oma maksusätteid mõne teise liikmesriigi maksusätetega kooskõlla viima, et igal juhul oleks tagatud maksustamine, mille tulemusel kõrvaldatakse kõik riigisisestest maksusätetest tulenevad erinevused, kuivõrd maksumaksja otsused teises liikmesriigis investeerimise kohta võivad olla selle maksumaksja jaoks igal üksikjuhul rohkem või vähem soodsad või ebasoodsad (7. novembri 2013. aasta kohtuotsus K, C?322/11, EU:C:2013:716, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Köln-Aktienfonds Deka, C?156/17, EU:C:2020:51, punkt 72).

60 Sellegipoolest ei tohi liikmesriigis teatavatele ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjatele maksusoodustuse kehtestamise korral selle soodustuse kohaldamise tingimused kujutada endast kapitali vaba liikumise piirangut (vt selle kohta 30. jaanuari 2020. aasta kohtuotsus Köln-Aktienfonds Deka, C?156/17, EU:C:2020:51, punkt 46), nagu sisuliselt märkis kohtujurist oma ettepaneku punktides 53 ja 54.

61 Arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 57 mainitud ühtlustamise puudumist, minetab kapitali vaba liikumine oma toime, kui ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidendist ettevõtja suhtes, kes on asutatud asutamislükmesriigi õigusaktidega lubatud või nõutud õiguslikus vormis ja tegutseb vastavalt neile õigusaktidele, ei oleks kohaldatav maksusoodustus teises liikmesriigis, kus ta teeb investeeringuid, üksnes seetõttu, et tema õiguslik vorm ei vasta ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtja puhul selles liikmesriigis kohustuslikule õiguslikule vormile.

62 Seda hinnangut ei sea kahtluse alla asjaolu, et Soome valitsuse selgituste kohaselt võib direktiivi 2011/61 tähenduses alternatiivseid investeerimisfonde Soomes asutada põhikirja omava äriühinguna ja need fondid võivad investeerida kinnisvarasse, kuid neile ei laiene siiski tulumaksuseaduse §-s 20a sätestatud maksuvabastus.

63 Nimelt võivad Soomes ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjad valida õigusliku vormi, mis teeb võimalikuks nende suhtes maksuvabastuse kohaldamise, samas kui ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidendist ettevõtjad peavad täitma oma asutamislükmesriigi

õigusnormidest tulenevaid nõudeid.

64 Seega on tingimus lepingulise vormi kohta – olemata tingimus, millele tõenäoliselt vastavad üksnes ühiseks investeerimiseks asutatud residendist ettevõtjad – siiski oma laadilt selline, et soosib viimaseid nende ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjate kahjuks, kes oma asukohaliikmesriigi õiguse kohaselt on asutatud põhikirja omava äriühinguna.

65 Sellest järeldub, et sellised õigusnormid võivad pärssida ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidendist ettevõtjate valmidust teha Soomes kinnisvarainvesteeringuid ja kujutavad endast seega kapitali vaba liikumise piirangut, mis on ETL artikliga 63 põhimõtteliselt keelatud.

66 Sellegipoolest, vastavalt ETL artikli 65 lõike 1 punktile a ei mõjuta ETL artikkel 63 siiski liikmesriikide õigust kohaldada oma maksuõiguse asjakohaseid sätteid, mis eristavad maksumaksjaid, kes oma elukoha või kapitali investeerimise koha põhjal ei ole samas olukorras.

67 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et ETL artikli 65 lõike 1 punkti a kui erandit kapitali vaba liikumise aluspõhimõttest tuleb tõlgendada kitsalt. Järelikult ei saa seda sätet tõlgendada nii, et mis tahes maksusätteid, mis eristavad maksumaksjaid nende elu- või asukoha põhjal või selle põhjal, millisesse liikmesriiki nad oma kapitali investeerivad, on automaatselt aluslepinguga kooskõlas (26. veebruari 2019. aasta kohtuotsus X (kolmandas riigis asuvad vaheäriühingud), C?489/17, EU:C:2014:136, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika).

68 Nimelt ei tohi ETL artikli 65 lõike 1 punktiga a lubatud erinev kohtlemine sama artikli lõike 3 kohaselt endast kujutada suvalise diskrimineerimise vahendit ega varjatud piirangut. Seetõttu on Euroopa Kohus sedastanud, et selline erinev kohtlemine on lubatud üksnes siis, kui see puudutab olukordi, mis ei ole objektiivselt võrreldavad, või kui olukorrad on võrreldavad, siis saab erinevat kohtlemist põhjendada ülekaaluka üldise huviga (26. veebruari 2019. aasta kohtuotsus X (kolmandates riikides asutatud vahendusettevõtjad), C?135/17, EU:C:2019:136, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika).

Objektiivselt võrreldavate olukordade esinemine

69 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et piiriülese olukorra võrreldavust liikmesriigis valitseva olukorraga tuleb analüüsida, arvestades asjaomaste riigisiseste õigusnormidega taotletavat eesmärki ning nende õigusnormide reguleerimiseset ja sisu (16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 47 ning seal viidatud kohtupraktika).

70 Lisaks tuleb analüüsides seda, kas sellistest õigusnormidest tulenev erinev kohtlemine kajastab olukordade objektiivset erinevust, arvesse võtta üksnes asjaomastes õigusnormides kehtestatud asjakohaseid eristuskriteeriume (16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 48 ning seal viidatud kohtupraktika).

71 Käesoleval juhul väidab Soome valitsus ühelt poolt, et tulumaksuseaduse §?s 20a sätestatud maksuvabastuse eesmärk on vältida investeeringutelt saadava tulu topeltnmaksustamist ja saavutada fondide kaudu tehtud investeeringute käsitlemine maksustamisel otseinvesteeringutena. Selle sätte kohaselt on maksustamise aluseks üksuse õiguslik vorm ning maksustamine sõltub sellest, kas see toimub nii üksuse kui ka selle omaniku tasandil, nagu osaühingute puhul, või ainult omaniku tasandil, nagu usaldusühingute, investeerimisfondide ja eriotstarbeliste investeerimisfondide puhul.

72 Teiselt poolt väidab Soome valitsus, et põhikirja omava äriühinguna ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtja ja Soome õiguse kohane lepinguline eriotstarbeline

investeerimisfond ei ole võrreldavas olukorras, võttes arvesse investeerimisfondide seaduse (213/2019) ja eriotstarbeliste investeerimisfondide valitsejate seaduse (162/2014) eesmärki kaitsta investoreid fondide pankroti korral.

73 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et kui võtta arvesse eesmärki vältida investeerimistulu topeltmaksustamist ja saavutada fondide kaudu, st kaudselt tehtud investeeringute käsitlemine maksustamisel otseinvesteeringutena, siis ei aseta asjaolu, et ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtja on põhikirja omav äriühing, teda tingimata erinevasse olukorda võrreldes sellise ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtja olukorraga, kes on lepinguline fond.

74 Nimelt on neid eesmärke võimalik saavutada ka siis, kui ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtja on põhikirja omav äriühing, kuid tema suhtes on tema asutamislükmesriigis kohaldatav tulumaksuvabastus või läbipaistev maksustamine.

75 Seda kinnitab ka asjaolu, millele juhtis tähelepanu Soome valitsus, et alternatiivse investeerimisfondi puhul, mis on asutatud põhikirja omava äriühinguna, maksustatakse tulu riigisiseste õigusnormide kohaselt nii fondi kui ka investorite tasandil, samas kui lepingulise fondi puhul toimub maksustamine ainult investorite tasandil.

76 Teiseks, mis puutub Soome valitsuse argumentidesse, et investeerimisfondi lepingulisest vormist tulenevalt on investorid paremini kaitstud, siis ei võimalda need argumendid, ehkki neist selguvad põhjused, mis võisid ajendada liikmesriigi seadusandjat kehtestama nõude, et residendist investeerimisfond tuleb asutada lepingulise fondina, tulumaksuseaduse artikliga 20a kehtestatud tulumaksuvabastuse raames objektiivselt eristada ühiseks investeerimiseks asutatud lepingulisi fonde ja mis tahes muus õiguslikus vormis asutatud ettevõtjaid.

77 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et mis puutub riigisisestesse õigusnormidesse, mille reguleerimise on maksuvabastus eesmärgiga võrdsustada fondide kaudu tehtud investeeringud maksustamisel otseinvesteeringutega, siis on sellise ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidendist ettevõtja olukord, kes on põhikirja omav äriühing ja kelle suhtes on tema asukohaliikmesriigis kohaldatav tulumaksuvabastus või läbipaistev maksustamine, võrreldav lepingulise fondina asutatud residendist investeerimisfondi olukorraga.

78 Neil asjaoludel tuleb uurida, kas põhikohtuasjas kõne all olevat õigusnormidega kehtestatud piirangut on võimalik põhjendada ülekaaluka üldise huviga.

Ülekaaluka üldise huvi esinemine

79 Siinkohal on paslik meelde tuletada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on kapitali vaba liikumise piirang lubatud vaid siis, kui see on põhjendatud ülekaaluka üldise huviga, kui see on sellega taotletava eesmärgi saavutamiseks sobiv ega lähe kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik (vt selle kohta 16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C-478/19 ja C-479/19, EU:C:2021:1015, punkt 60 ning seal viidatud kohtupraktika).

80 Käesoleval juhul nähtub üksikasjadest, mille eelotsusetaotluse esitanud kohus on esitanud tulumaksuseaduse § 20a eelnõu seletuskirja kohta, et kõnealune säte võeti vastu eesmärgiga parandada maksustamise prognoositavust, suurendada õiguskindlust, vähendada halduskoormust ning tagada residentidest ja mitteresidentidest investeerimisfondide vahel moonutamata konkurents.

81 Soome valitsus väidab, et tulumaksuseaduse §-s 20a sätestatud maksuvabastuse piiritlemist nii, et see on kohaldatav ainult lepingulise fondina asutatud eriotstarbelistele investeerimisfondidele, saab põhjendada ülekaaluka üldise huviga, mis on seotud maksukontrolli

ja maksude kogumise tõhususe tagamisega ning vajadusega kindlustada maksusüsteemi sidusus.

82 Kõnealune valitsus rõhutab, et erand eriotstarbeliste investeerimisfondide maksustamise üldreeglist tehakse selles sättes ette nähtud täpsetel ja mittediskrimineerivatel tingimustel, mis võimaldab seega tagada maksukontrolli ja maksude kogumise tõhususe.

83 Maksusüsteemi sidususe osas väidab Soome valitsus, et selles sättes ette nähtud maksuvabastus on mõeldud eriotstarbelistele investeerimisfondidele Soome õiguse tähenduses ja kõigile nendega võrdsustatud välisriigi fondidele. Äriühinguna asutatud fond on võrdsustatud Soome osaühinguga, mille investeerimistegevusest saadud tulu on samuti maksustatud.

84 Sellega seoses tuleb esiteks meenutada, et õiguskindluse põhimõttest tulenevalt peavad liidu õigusega hõlmatud valdkondades kehtestatud liikmesriikide õigusnormid olema sõnastatud üheselt mõistetavalt, mis võimaldab asjaomastel isikutel selgelt ja täpselt teada oma õigusi ja kohustusi ning liikmesriigi kohtutel tagada nende õiguste ja kohustuste järgimine (15. aprilli 2021. aasta kohtuotsus Finanzamt für Körperschaften Berlin, C?868/19, ei avaldata, EU:C:2021:285, punkt 50 ja seal viidatud kohtupraktika).

85 Kuid nagu kohtujurist on märkinud oma ettepaneku punktides 97 ja 99, ei saa õiguskindluse eesmärgiga põhjendada liikumisvabaduse piiramist. Kui see oleks võimalik, saaksid liikmesriigid vabalt selliseid piiranguid kehtestada, tingimusel et need on sõnastatud üheselt mõistetavalt.

86 Teiseks, mis puutub residendist ja mitteresidendist investeerimisfondide vahel moonutamata konkurentsi tagamise eesmärki, siis võib selle tulemuseks olla põhikirja omava äriühinguna ühiseks investeerimiseks asutatud ettevõtjate maksustamisel vähem soodsa kohtlemise põhjendamine sellega, et teistes liikmesriikides koheldakse selliseid ettevõtjaid maksustamisel soodsamalt kui Soome lepingulisi investeerimisfonde.

87 Ent Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei või põhivabadusega vastuolus olevat maksusoodustuse andmata jätmist põhjendada muude maksusoodustustega, isegi kui eeldada, et sellised soodustused on olemas (vt 9. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus van Caster, C?326/12, EU:C:2014:2269, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

88 Kolmandaks tuleb tõdeda, et tõhusa maksukontrolli tagamise vajadus, millele Soome valitsus tugineb, on ülekaalukas üldine huvi, millega saab põhjendada kapitali vaba liikumise piirangut (vt selle kohta 9. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus van Caster, C?326/12, EU:C:2014:2269, punkt 46, ja 22. novembri 2018. aasta kohtuotsus Huijbrechts, C?679/17, EU:C:2018:940, punkt 36). Samuti on vajadus tagada maksude tõhus kogumine selline õiguspärane eesmärk, millega saab põhjendada põhivabaduste piiramist (22. novembri 2018. aasta kohtuotsus Sofina jt, C?575/17, EU:C:2018:943, punkt 67).

89 Maksuhaldur võib maksukontrolli tõhususe tagamise kaalutlusel siiski nõuda maksumaksjalt selliste tõendite esitamist, mida ta peab vajalikuks selleks, et hinnata, kas kõnealustes õigusaktides sätestatud asjaomase maksusoodustuse andmise tingimused on täidetud ja kas taotletavat soodustust tuleks seega anda või mitte (vt analoogia alusel 27. jaanuari 2009. aasta kohtuotsus Persche, C?318/07, EU:C:2009:33, punkt 54), ning selleks, et tagada maksude tõhus kogumine.

90 Mis puutub halduskoormusesse, mille toob maksustava liikmesriigi maksuhaldurile kaasa maksukohustuslasele antud võimalus esitada teavet kõnealuste tingimuste täidetuse kohta, siis tuleb märkida, et ainuüksi haldusalasest ebamugavusest ei piisa kapitali vaba liikumise piirangu põhjendamiseks (vt selle kohta 9. oktoobri 2014. aasta kohtuotsus van Caster, C?326/12, EU:C:2014:2269, punkt 56 ja seal viidatud kohtupraktika).

91 Neljandaks tuleb tõdeda, et Euroopa Kohtu varasemate otsuste kohaselt saab maksusüsteemi sidususe säilitamise vajadusega põhjendada õigusnorme, mis võivad piirata põhivabadusi (vt 16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 65 ning seal viidatud kohtupraktika).

92 Kuid selleks, et niisugust põhjendust sisaldav argument saaks olla edukas, peab väljakujunenud kohtupraktika kohaselt olema tõendatud otsene seos konkreetse maksusoodustuse ja soodustust tasakaalustava konkreetse maksu vahel ning otsest seost tuleb hinnata asjaomaste õigusnormide eesmärgist lähtuvalt (16. detsembri 2021. aasta kohtuotsus UBS Real Estate, C?478/19 ja C?479/19, EU:C:2021:1015, punkt 66 ning seal viidatud kohtupraktika).

93 Käesoleval juhul ei ole Soome valitsus tõendanud, et lepingulistele investeerimisfondidele kohaldatavat maksusoodustust tasakaalustab konkreetne maks, mispuhul oleks põhjendatud põhikirja omava äriühinguna ühiseks investeerimiseks asutatud mitteresidendist ettevõtjate välistamine selle maksusoodustuse kohaldamisalast.

94 Kõike eeltoodut arvesse võttes tuleb eelotsuse küsimusele vastata, et ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mille kohaselt on maksuvaba ainult lepinguliste investeerimisfondide saadud üüritulu ja kinnisasjade või kinnisvara omavate äriühingute osakute võõrandamisest saadud kasum ning mis välistavad sellise maksuvabastuse kohaldatavuse põhikirja omava äriühinguna asutatud mitteresidendist alternatiivse investeerimisfondi puhul, isegi kui sellise fondi suhtes kohaldatakse tema asutamislükmesriigis läbipaistvat maksustamist ja fondi tulu ei ole viimati nimetatud liikmesriigis maksustatav.

Kohtukulud

95 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse see liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulud, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

ELTL artikleid 63 ja 65 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mille kohaselt on maksuvaba ainult lepinguliste investeerimisfondide saadud üüritulu ja kinnisasjade või kinnisvara omavate äriühingute osakute võõrandamisest saadud kasum ning mis välistavad sellise maksuvabastuse kohaldatavuse põhikirja omava äriühinguna asutatud mitteresidendist alternatiivse investeerimisfondi puhul, isegi kui sellise fondi suhtes kohaldatakse tema asutamislükmesriigis läbipaistvat maksustamist ja fondi tulu ei ole viimati nimetatud liikmesriigis maksustatav.

Allkirjad

* Kohtumenetluse keel: soome.